

SAMEN. JUIST NU.

De energie van 2021.

COLOFON

ElkWelzijn
Meerlaan 22, Culemborg
0345-51 52 27
info@elkwelzijn.nl
www.elkwelzijn.nl

maart 2022

Tekstredactie: Milou Oomens
Fotografie: Karin van de Kar (p3, 5 en 13), Milou Oomens (p3 en 12),
Emma Matthee (p 11)
Vormgeving: Elke-Anouk Verbakel

VOORWOORD

"Samen. Juist nu!" Dat was ons thema in 2021.

Deels was dit ingegeven door de nood en de mogelijkheden die we zagen tijdens de coronapandemie. Meer dan ooit was het nodig om slim en creatief naar oplossingen te zoeken. Samen dus.

Sociaal werkers hebben kennis van en talent voor samenwerken. Zij inspireren anderen, individuen, groepen, organisaties, om er meer uit te halen door de krachten te bundelen. In deze terugblik over 2021 zie je veel voorbeelden hiervan. We delen wat cijfers, voorbeelden, citaten en vooral verhalen. Hiermee laten we zien wat ElkWelzijn betekent voor onze inwoners en geven we een indruk van de diversiteit en breedheid van ons werk.

2021 was het Nationaal Jaar van de Vrijwillige Inzet. Daarom hadden we veel aandacht voor vrijwilligers. Met extra activiteiten, interviews, publiciteit en waardering. Vrijwilligers zijn de motor van de samenleving. Zonder hen staat alles stil. Alle interviews bundelen we in dit boekje. De verhalen van vrijwilligers spreken voor zich: hun toewijding, energie en hun plezier spat van de pagina's af.

2021 was ook het jaar waarin ElkWelzijn 15 jaar bestond. Dat vierden we met inwoners en met samenwerkingspartners. We delen graag een terugblik hierop. Want 15 jaar ElkWelzijn betekent 15 jaar samen. En samenwerken, dat blijven we doen. Nu en in de toekomst.

Namens alle vrijwilligers en medewerkers van ElkWelzijn,

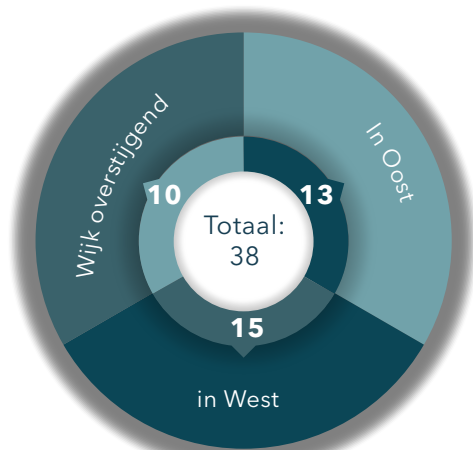
Dorine Ottevanger

Directeur bestuurder

MEEDOEN EN ONTMOETEN

Ontmoeten betekent elkaar leren kennen, een netwerk opbouwen. Steun vragen en geven. Weten wie je burens zijn, dat geeft een veilig gevoel.

Initiatieven die wij ondersteunden

Samen. Juist Nu. In Bolderburen.

Met een extra activiteitenruimte en 15 vaste vrijwilligers is er nog meer ontmoeting, samenwerking, verbinding en activiteit voor en met jong en oud. Ondanks de lockdowns zijn we steeds open gebleven voor kwetsbare inwoners.

Nieuw: digitaal Bolderburen

Hulp bij online contact:
16 inwoners

Informele zorg

Er vonden 110 bemiddelingen naar informele zorg plaats (in 2020: 125). We zien de vraag om informele zorg t.o.v. 2020 iets afnemen. Dit is te verklaren doordat er weer meer fysieke mogelijkheden zijn voor contact, ontmoeting en ondersteuning.

Buurtbemiddeling

bestaat 35 jaar in Nederland. 86% van alle gemeentes zet buurtbemiddeling in! ElkWelzijn kreeg 37 aanvragen, in 2020 was dit 47: ongekend veel, waarschijnlijk vanwege toename van burenruzies door corona. 50% van meldingen komt van inwoners zelf. Dit betekent: Buurtbemiddeling raakt ingeburgerd.

Evenementen ondanks corona:

9 okt: Seniorendag, ruim 500 bezoekers
25 september Bolder Burendag, 150 bezoekers.

Ouderen

115 ouderen zijn individueel ondersteund, waarvan 83 nieuwe cliënten (in 2020: 112). 181 ouderen ontvingen de Doe Mee regeling (in 2020: 157)

"Ik woon dicht bij buurtcentrum Bolderburen, de koffieochtenden van ElkWelzijn leken me een goeie gelegenheid om mensen te ontmoeten. Ik ging er naar toe, maakte kennis en na een tijdje werd mij gevraagd of ik gastvrouw wilde worden, zo kon ik Nederlands oefenen. Ik geniet er enorm van. Ik voel me hier thuis." Arzu Sargin (39)

Onze activiteiten en bijeenkomsten krijgen een

8.8

"De coronatijd was verschrikkelijk, ik voelde me zo verlaten! Zonder de activiteiten in de Salaamander en buurtcentrum Bolderburen zou ik achter de geraniums zitten. Dit is mijn redding" Nel (66)

In het zonnetje!

28 brugklasleerlingen verzorgden een high tea voor 40 bezoekers van het Odensehuis en buurtcentrum Bolderburen.

Wijkcoach Loes nam me mee 'op ontdekkingstocht' door Culemborg, langs allerlei plekken waar ik misschien aardige mensen tegen zou komen en leuke dingen kon doen. En toen ik laatst een moeilijke week had, stelde ze meteen voor om 'even te gaan kletsen' zodat ik mijn zorgen kwijt kon. Ja, ik ben erg blij met deze steun." Joke Spoor (55)

VRIJWILLIG ACTIEF EN MANTELZORG

Eén op de drie Culemborgers zet zich vrijwillig in. Culemborg wordt daar mooier van. Vrijwilligerswerk verrijkt je leven. Zorgen voor iemand die ziek of beperkt is hoort bij het leven. Als de zorg lang duurt en veel tijd in beslag neemt is het mantelzorg. Dit kan soms (te) zwaar zijn.

Vrijwilligers Informatie Punt geeft advies op maat. Dit groeit. De vrijwilligersvacaturebank werd 2793x bezocht (in 2020: 1063x) en was daarmee de 4e meestbezochte pagina van www.elkwelzijn.nl

Advies op maat over vrijwilligerswerk

	Individueel	Organisatie
2020	11	5
2021	20	12

Samen. Juist nu. Met het netwerk trainingen voor (alle) vrijwilligers van Culemborg

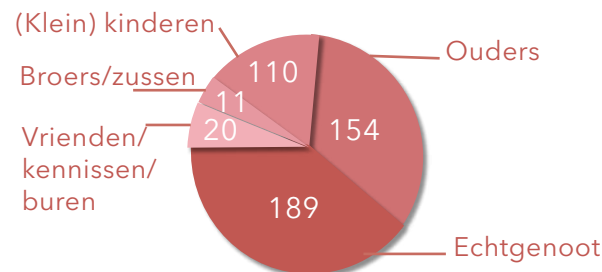
- 'Omgaan met stress' met Indigo: 30 deelnemers
- 'EHBO' met Rode Kruis: 50 deelnemers
- 'Goed Voorbereid?! Op levenseinde' met Hospice Nocturne: 25 deelnemers
- 'Excel' met Digitaal Bolderburen: 8 deelnemers

Individuele ondersteuning mantelzorgers

45 personen
(44 in 2020),
180 huisbezoeken
(77 in 2020),
274 mantelzorg-
complimenten
(305 in 2020).

485 geregistreerde mantelzorgers, waarvan 28 nieuw, 38 mantelzorgers uitgeschreven.

Zij zorgen voor:

Nieuw:

Cursus 'hoe zorg ik voor mezelf', 10 mantelzorgers en heel veel positieve reacties.

"Toen Hans de diagnose 'dementie' kreeg en ik steeds meer geconfronteerd werd met de verschijnselen daarvan, voelde ik me overvallen. Ik vroeg me af, hoe ga ik dit volhouden? Ik had gesprekken met Caroline, mantelzorgcoach bij ElkWelzijn. Ik kan haar altijd bellen als er wat is. Dat heeft me erg geholpen." Lily Bemelmans (85)

Ouderen en mantelzorgers geven ons een

8,5 voor individuele ondersteuning

Trends mantelzorg: We zagen een toename in betrokkenheid van huisartsen en een toename van zwaar beroep op mantelzorg door corona, onder andere omdat de dagbesteding dicht was.

De vragen van mantelzorgers gaan over:

- (over)belasting
- omgaan met zorgvrager of hulpverlening
- regelingen
- respijthulp, ontlast worden

"Inspirerend en gezellig. De medewerkers van Elkwelzijn zijn zorgzaam, niet alleen voor de doelgroep, ook voor de vrijwilligers." Deelnemer klantonderzoek

"Goed dat Elkwelzijn veel aandacht heeft voor vrijwilligerswerk en er verhalen over deelt. Voor mij heeft het vrijwilligerswerk, zeker toen ik in Culemborg kwam wonen, heel veel betekend." Suzanne Beek

LEREN EN ONTWIKKELEN

Hoe mooi is het als je dingen zelf kunt regelen, je onafhankelijk bent van anderen en je trots op jezelf kunt zijn. je bent nooit te oud om te leren.

Het Leerhuis

was 2 periodes gesloten. Er is op allerlei manieren contact gehouden met de doelgroep. Zo zijn er 260 'leerhuistasjes' met educatief materiaal rondgebracht. Sommige deelnemers zijn nog niet terug: in 2020 waren er 150 en in 2021 78.

Participatiecoaching:

we spraken 157 mensen en hielpen ze op weg om actief te zijn (110 in 2020). Hiervan stroomden 20 uit de uitkering en met 133 is een tegenprestatie afgesproken.

Hulp bij rondkomen

ElkWelzijn coördineerde het netwerk Rondkomen met vrijwilligers en professionals in Culemborg. Formulierenbrigade: Dit waren er 77 in 2020. We zien een toename van vragen over financiën.

Nieuw

Behoeftte aan zingeving en een goed gesprek: twee gespreksgroepen van 7 bijeenkomsten gestart "Zin in (je) leven" verzorgd door Centrum voor Levensvragen Rivierenland, op verzoek van Elkwelzijn.

Samen. Juist nu. In de week van de eenzaamheid (1e week van oktober) Samenwerking en activiteiten zoals 'bakje koffie op straat' om aandacht te vragen voor eenzaamheid.

ElkWelzijn

Evelanx Fysiotherapie

Plus KWC en Lek en Linge

Zorgcentra de Betuwe

Culemborgse Mannen **Coöp**

Odensehuis Gelderlandfabriek

Culemborg Herstelt Curadomi

Humanitas Rivierenland
Leerhuis en Odensehuis

CMHC Derde Helft

Hema

"Ik vond het eerst eng om naar het Leerhuis te gaan. Maar ik wilde graag beter Nederlands lezen en schrijven en niet afhankelijk zijn van anderen. Achteraf ben ik trots dat ik de stap heb genomen. Al na een half jaar oefenen met typen, lezen en schrijven merkte ik echt verschil." Bep (39)

"Bij ElkWelzijn is de drempel laag voor de bewoners uit Culemborg. En tijdens de lockdowns hebben ze twee keer zo hard gewerkt en laten zien dat ze er voor je zijn als het nodig is. Dat is heel fijn".
Deelnemer
inwonersonderzoek
activiteiten

Mijn stage bij ElkWelzijn is heel divers. Zo zet ik de ene dag een activiteit in elkaar en de andere dag onderhoud ik het contact met de doelgroep. Dat vind ik het allerleukst! Er is een fijne werksfeer, iedereen is erg betrokken en ik leer veel van het samenwerken met anderen, De praktijkervaring die ik bij ElkWelzijn opdoe helpt mij om mezelf te ontwikkelen."
Pien van Honk (18 jaar), opleiding Sociaal Werk niveau 4

OPGROEIEN EN OPVOEDEN

Als de jeugd de toekomst heeft, moet je er ook voor zorgen. Jongeren krijgen de kans op te groeien tot betrokken, actieve en zelfstandige burgers.

Aanvragen via ElkWelzijn bij het Jeugdfonds Sport & Cultuur:

2020 totaal 74.

2021 totaal 143.

Er zijn

3

vaste vrijwilligers betrokken bij het jongerenwerk.

Meiden: online afgeschermd meidenaccount met 212 volgers. Op dit account delen we nieuws, feitjes en gaan we in gesprek met meiden. Er komen wekelijks op woensdag gemiddeld 15 meiden naar de meidenmiddag.

Activiteiten ondanks lockdowns:

In de zomervakantie namen 253 jongeren deel, waarvan 27 jongeren die nog niet eerder contact hadden met het jongerenwerk. In de kerstvakantie deden 129 jongeren mee.

Young Leaders: In december startten 12 jongens en 10 meiden met een empowerment training 'Young Leaders'. Dit is een activeringsprogramma uitgevoerd vanuit Maatschappelijke Diensttijd (MDT).

Doel: jongeren te stimuleren in hun ontwikkeling tot zelfbewuste personen die verantwoordelijkheid willen nemen in hun buurt.

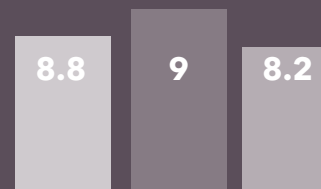
Samen. Juist nu, met kunst en cultuur. Het jongerenwerk werkte samen met kunstenaars aan 'het gezicht van het gezicht': jongeren maken hun portret, denken na over wie ze zijn, komen in aanraking met kunst en ontmoeten het jongerenwerk.

Festival Binnenpret, bereikte 3000 jongeren

"Al van jongs af aan wil ik een toekomst als professioneel sporter, maar hoe? De jongerenwerkers hebben me enorm geholpen. We hadden gesprekken over mijn dromen, en keuzes. Ze hebben me uitgedaagd en het beste in me naar boven gehaald. Een paar maanden later vertrok ik naar Spanje voor een basketbal-opleiding." Davy Jacobs (17)

Rapportcijfer gebied waar de jongerenwerker actief is.

- Ik heb contact met een jongerenwerker op straat
- Ik heb meegedaan aan een activiteit van het jongerenwerk
- Ik ken het jongerenwerk via school

Jongeren geven het jongerenwerk een

8.8

Trends door corona:

- Achterstand op school: meer aandacht voor school bij jongerenwerk.
- Overgewicht en motorische problemen, meer aandacht voor bewegen en gezondheid.
- Toename online contact en online mogelijkheden jongerenwerk. Er is (online) contact onderhouden met meer dan 80 jongeren die normaal in de jongerenruimte kwamen.

ALGEMEEN:

Je verbonden voelen met elkaar, met begrip en respect samenleven, op je eigen manier meedoen, naar eigen vermogen, voor iedereen. Dat wil Elk-Welzijn in Culemborg bereiken.

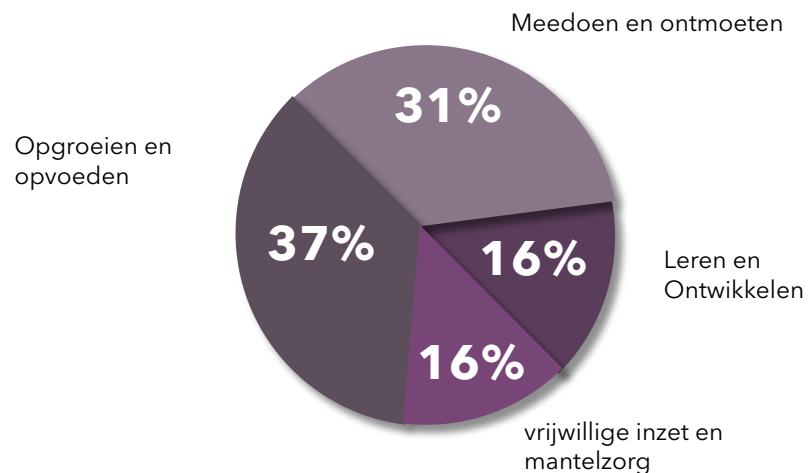
Ons thema in 2021 was:

SAMEN. JUIST NU.
www.elkwelzijn.nl

Wij kennen de wijk, verbinden en ondersteunen individuen, groepen en organisaties.

Met 29 medewerkers, 15 stagiaires, 200 vrijwilligers.

Verdeling budget naar thema

"Sinds de start van ons werk is er veel veranderd. 15 jaar geleden verzorgden organisaties allerlei aanbod. De rol van bewoners is groter geworden, professionals ondersteunen hen. Met deze vrijwilligers bieden we meer en andere diensten, zoals het voorleescorso en een buurtcentrum, dat door inwoners wordt gedragen. Die betrokkenheid van mensen bij hun eigen wijk en bij ons werk is niet meer weg te denken." Dorine Ottevanger, directeur bestuurder

JUBELTOER

Op woensdag 22 september, een zeldzaam prachtige nazomerse dag, vierde ElkWelzijn haar 15-jarig bestaan met de stad. Op 2 routes door heel Culemborg konden deelnemers genieten van spel, kunst, filmpjes, lekkere hapjes en natuurlijk informatie. Op pad door de stad kon je letters verzamelen die kans gaven op een mooie prijs.

"ElkWelzijn steunt inwoners die het soms wat moeilijker hebben, voortbouwend op wat zij wel kunnen. In een maatschappij die steeds complexer wordt, denk aan de digitalisering, is dat van onschatbare waarde.

Ik ben er trots op dat ElkWelzijn in die moeilijke coronatijd op volle kracht heeft doorgedraaid. De medewerkers onderhielden de contacten met inwoners en ondersteunden waar nodig. In een crisis kun je laten zien wat je waard bent, en dat heeft ElkWelzijn getoond." Geert Jan Venekamp, voorzitter Raad van Toezicht

ELKWELZIJN IS JARIG!

EEN TERUGBLIK OP 15 JAAR WELZIJNSWERK IN CULEMBORG

2006
2021

Directeur bestuurder Dorine Ottewanger: "Sinds de start van ons werk is er veel veranderd. 15 jaar geleden verzorgden organisaties allerlei aanbod. De rol van bewoners is groter geworden, professionals ondersteunen hen. Met deze vrijwilligers bieden we meer en andere diensten, zoals het busvervoer voor ouderen dat jaren heeft gedraaid. Of een buurthuis, dat door de inwoners wordt gedragen. Die betrokkenheid van bewoners bij hun eigen wijk en bij ons werk is niet meer weg te denken."

Rollen in Terwijde

De reellen tien jaar geleden (2009/2010) in Terwijde hadden veel impact in de wijk en de stad.

Onze jongerenwerkers waren die avond ook aan het werk. In de periode erna speelden wij waar mogelijk een verbindende rol en faciliteren wij de organisatoren van 'de verzoening' tocht' waarin veel Culemborgers meeliepen.

Opening pannakooli
Parklaan in 2010

ONTWIKKELING

Burgemeester Gerdo van Grootheest: "In Culemborg doet iedereen mee. Dat vind ik heel belangrijk. Veel mensen kunnen dat. Voor mensen die dat niet goed zelf kunnen, of niet goed meer kunnen, is het fijn dat er organisaties zijn zoals ElkWelzijn. Die mooie initiatieven begeleiden of zelf opzetten. Bijvoorbeeld als het gaat om ontmoetingen in de stad, het versterken van basisvaardigheden, het tegengaan van eenzaamheid, talentontwikkeling of gewoon het bieden van een luisterend oor. Voor jong en oud. Ik waardeer de inzet van ElkWelzijn, en alle vrijwilligers eromheen, voor onze stad zeer. Samen zijn wij Culemborg!"

Culemborg 700

Tijdens het feestjaar 2018 bestaaf Culemborg 700 jaar. In samenwerking met gemeente Culemborg en het Netwerk Vrijwilligers Zorg en Welzijn maken we 700 portretten van inwoners. Hiermee wordt zichtbaar dat veel Culemborgers zich op verschillende manieren inzetten voor een ander. Tijdens het jaar van de vrijwillige inzet (2021) worden zij nog eens extra in het zonnetje gezet.

TOEKOMST

Kvaliteitslabel
Sociaal Werk Nederland
ElkWelzijn ontvangt 190 van 500 organisaties in Nederland het Kwaliteitslabel Sociaal Werk.

Start ELKWelzijnsWerk

Op 1 september 2006 fuseren Stichting Palet en Stichting Welzijn Ouderen Culemborg. Zij gaan samen verder onder de naam ELKWelzijnsWerk, met de slogan: 'goed voor elk'. ELK: een welzijnsorganisatie voor iedereen en een signaal voor de rivier de Lek.

Vrijwilligerspunt Meerwaarde

14 jaar geleden brengen wij voor de eerste keer alle organisaties die met vrijwilligers werken in beeld. Dat leidde tot de start van vrijwilligerspunt 'Meerwaarde', de Vrijwilligersinformatiepunt. Vrijwilligers en hun activiteiten vormen het kloppend hart van Welzijn in Culemborg.

In 2007 organiseren we met vrijwilligers voor het eerst het 'Bouwdorp'

Twee dagen timmeren, zagen en knutselen voor kinderen tijdens de zomervakantie. Nu nog steeds een jaarlijks terugkerend evenement volledig in handen van vrijwilligers.

Nel van Rijn: "Ik voel me soms zo eenzaam. Het is dan fijn dat wijkcoach Jolanda af en toe belt of spontaan langskomt en altijd in is voor een praatje of een lach. Ook als er leuke activiteiten zijn laat ze me dat weten. Ik heb daardoor al veel dingen meegemaakt. Een paar jaar terug ging ik mee met de oldtimertocht, met het Leerhuis ging ik naar het museum en pas heeft ze gezorgd dat ik mee kon doen aan de activiteiten van het zomerprogramma."

Herinner je je deze nog?

Da Buzz van het jongerenwerk rijdt de eerste jaren door de wijken om de jongeren in hun eigen buurt op te zoeken.

IN DE WIJK

Buurtbemiddeling groeit

In Culemborg kunnen burelen die een conflict hebben of overlast ervaren al 14 jaar (sinds 2007) terecht bij Buurtbemiddeling. Vrijwillige bemiddelaars voeren inmiddels gesprekken in 10 gemeenten.

Welzijn Nieuwe Stijl

Met de opkomst van de participatieramenleving in 2010 verandert ons werk. Er wordt meer verwacht van bewoners zelf. Op locaties als Bon Vie, de Salaamander en de Driestad is de verandering goed voelbaar. Gelukkig zijn er inmiddels veel initiatieven ontstaan, zoals buurtcentrum Bolderburen, de Wijkkeuken, de viering van Internationale Vrouwendag en bewonersinitiatief Hart van Voorloop.

De jaarlijkse Seniorendag

VRUWILLIGERS

Ondersteuning van ouderen

Waar vroeger individuele inzet gebruikelijk was, worden vragen later juist gebundeld. We werken meer samen met ouderorganisaties. Hierdoor kan onze hulp steeds beter aansluiten op de behoefte van ouderen zelf. Sinds 5 jaar zijn we betrokken bij de jaarlijkse Seniorendag met thema's als 'Op weg naar contact' en 'Langer zelfstandig wonen'.

ELKWelzijn is een erkend stageleerbedrijf

Stagecoördinator Lucia: "In 2010 ontvingen we voor het eerst de erkenning als leerbedrijf. Wij vinden het belangrijk om stagiaires op te leiden, zij zijn de professionals van de toekomst. Wist je dat medewerkers Ahmed, Linda, Karin, Reiza, Ali, Niels en Sharon allemaal begonnen zijn als stagiair?"

Versterken Sociale Basis

ELKWelzijn blijft zich inzetten voor alle Culemborgers. We maken ons sterk voor een goede sociale basis:

- waarin iedereen op zijn eigen manier mee kan doen, met ruimte voor verschillen.
- waarin zo veel mogelijk problemen in het dagelijks leven, met vrijwillige inzet, worden opgelost
- waarin inwoners snel de weg naar de juiste hulp weten te vinden
- waarbij zorg- en welzijnsorganisaties nog dichter bij de inwoners komen te staan.

Vooruitblik: Leerhuis bestaat 5 jaar

In 2022 bestaat het Leerhuis in Wijk-centrum de Salaamander alweer 5 jaar. Samen met ROC Rivier, Bibliotheek Rivierland en de Gemeente Culemborg blijven we bouwen aan dit mooie project voor basisvaardigheden. We hopen dat steeds meer mensen die moeite hebben met lezen en schrijven ons weten te vinden.

Vooruitblik: Bolderhuis

Het Bolderhuis, geopend in 2021, is een mooie aanvulling op buurtcentrum Bolderburen en de natuurspeeluin, waar al veel ontmoetingen en activiteiten plaatsvinden. Hiermee wordt het voor nog veel meer inwoners van onze stad een plek waar je graag komt.

15 jaar

2006 - 2021

Contact met

ELKWelzijn

Meerlaan 22

(9.00-14.00 uur)

4105 XZ Culemborg

0345 51 52 57

info@elkwelzijn.nl

Twitter: @ELKWelzijn

Facebook: Elk Welzijn

VRIJWILLIGERSVERHALEN

Mensen maken Culemborg

2021: Jaar van de vrijwillige inzet
Laat je inspireren door de verhalen
van vrijwilligers in Culemborg.

Colofon

ElkWelzijn
Meerlaan 22, Culemborg
0345-51 52 27
info@elkwelzijn.nl
www.elkwelzijn.nl

maart 2022

Interviews: Frans Huber (p 2-10, 13), Frans de Bruijn (p 11)
Tekstredactie: Coby van Geffen
Fotografie: Karin van de Kar (p 4-7, 9-11, 13), Martin Smit (p 2), Milou Oomens (p 8, 12)
Vormgeving: Elke-Anouk Verbakel

MENSEN MAKEN CULEMBORG

2021 was het 'jaar van de vrijwillige inzet'. Met als thema 'Mensen maken Nederland.' En mensen maken ook Culemborg! Maar liefst één op de drie Culemborgers zet zich vrijwillig in. Vrijwilligerswerk maakt het verschil; Culemborg en omgeving wordt daar mooier van.

Vrijwilligerswerk doen is een verrijking voor je leven, vinden alle vrijwilligers die we spreken. Of het nou gaat om het ontmoeten van nieuwe mensen, actief blijven of je nuttig voelen. In 2021 vertelde elke maand een vrijwilliger over zijn/haar ervaringen met vrijwilligerswerk. We hebben deze (verkorte) interviews voor je gebundeld.

Ben je naar aanleiding van deze verhalen (nog) enthousiast(er) geworden over vrijwilligerswerk en wil je ook iets betekenen voor een ander? Of ben je als organisatie op zoek naar vrijwilligers?

Bekijk alle vacatures op onze website of plaats zelf een vacature.

Vragen?

Neem contact op met Sandra Rigter,
coördinator van het Vrijwilligers
Informatie Punt (VIP):

06-83 52 51 08
srigter@elkwelzijn.nl

www.elkwelzijn.nl/vrijwilligersvacaturebank

Tuinieren voor de buurt

Op het complex van de Stichting Volkstuinen ligt de 'buurtmoestuin', beheerd door acht vrijwilligers. Het is een burgerinitiatief, opgezet met steun van ElkWelzijn.

Heerlijk, zo'n moestuin, vindt Henja Visser (53). "Werken in de natuur geeft een soort campinggevoel. Overal zijn mensen bezig, dat geeft een prettig gevoel van gezamenlijkheid." Ook voor Lucie Kooij is dat het leuke aan dit project. "Je deelt de verantwoording en werkt als een groep. Iedereen heeft inspraak over wat er in de tuin komt. En je leert van elkaar." De vrijwilligers overleggen met elkaar via WhatsApp en een logboek, legt Henja uit. "Je bepaalt zelf wanneer en hoeveel je werkt. Ieder heeft een eigen inbreng. Er gaat wel eens wat fout, maar daar lachen we dan om."

De oogst wordt gebruikt voor buurtmaaltijden in buurtcentrum Bolderburen en Soepje Desiré. Wat over is gaat naar voedselprojecten, zoals Voedselgroep Culemborg. "En soms neem je zelf wat mee. Een win-winsituatie voor iedereen!"

Carlo de Waal, wijkcoach bij ElkWelzijn, regelt materialen en tuingereedschap. Hij onderhoudt de contacten naar buiten en zorgt voor budget. "En hij is een enthousiast en stimulerend ondersteuner." Inmiddels denkt Carlo al verder. "Als er belangstelling voor is willen we graag helpen meer buurtmoestuinsonderwerpen te realiseren."

BELASTINGSPREEKUR THEET VERMEULEN

Een leven lang vrijwilligerswerk

Theet Vermeulen (75) helpt ouderen met hun belastingaangifte en bij het aanvragen van toeslagen. In eerste instantie alleen voor leden van ouderenbonden, tegenwoordig ook via een belastingpreekuur in het Leerhuis in Wijkcentrum 'De Salaamander' en in Buurtcentrum Bolderburen.

Vrijwilligerswerk zit bij Theet in zijn genen. "Het geeft me veel voldoening iets voor anderen te kunnen betekenen." Op zijn 23ste begon hij als penningmeester van een voetbalclub, daarna volgden nog vele andere organisaties. Jarenlang ook was hij actief voor Stichting Vrijstad, sport en recreatie voor mensen met een beperking. Tegenwoordig is hij een van de vrijwilligers die de uitvaarten in de

Sint Barbarakerk voorbereidt. "Troost brengen past goed bij mij."

Theet is goed thuis in belasting- en toeslagenmaterie. "Ik heb er veel ervaring mee, en kan altijd terugvallen op een deskundige bij KBO-Gelderland. Jaarlijkse opfriscursussen zorgen ervoor dat mijn kennis actueel blijft." Speciaal aan het werken met ouderen beleeft hij veel plezier. "Ouderen hebben vaak bijzondere verhalen. Ik geniet daarvan en voel me erbij betrokken. Soms is een casus lastig, zijn er gevoeligheden, bijvoorbeeld als er schulden zijn. Maar mensen zijn altijd blij en dankbaar met mijn hulp."

Voorlopig blijft Theet doorgaan. "Het geeft me zoveel voldoening, ik kan het eigenlijk niet missen."

FORMULIERENBRIGADE

SIJGJE BERGHOEF

De formulierenbrigade: continu alert

Contacten tussen burgers en instanties verlopen steeds vaker digitaal. Veel mensen hebben daar moeite mee, omdat ze geen computer hebben, of moeite hebben met het invullen van formulieren. Sijgje Berghoef, vrijwilliger bij de formulierenbrigade, helpt hen hierbij.

Na haar pensionering wilde Sijgje Berghoef iets heel nieuws beginnen en werd vrijwilliger bij de formulierenbrigade. Ze komt uit het onderwijs en werkte ooit kort bij de Sociale Verzekeringsbank, waar ze wetten leerde lezen. "Dat kwam goed van pas."

Normaal gesproken kunnen mensen zonder afspraak binnenlopen tijdens een van de vier spreekuren. "In coronatijd werken we op afstand. De meeste mensen zijn blij en dankbaar met wat we doen. Soms lopen we tegen sociaal emotionele problemen op, dan verwijzen we door." Sijgje vindt haar vrijwilligerswerk schitterend. "Mensen komen met vragen over regelingen waar ze recht op hebben, wat wel en niet mag. Ik leer er zelf ook veel van."

Sinds 2019 is het project ondergebracht bij ElkWelzijn. "Voorheen konden we terugvallen op professionals van de afdeling Schuldhulpverlening van de gemeente, nu moeten we zelf zorgen dat onze kennis actueel blijft. Het is een vast agendapunt bij ons maandelijks overleg. Regelingen veranderen voortdurend en worden soms verschillend gehanteerd. Je moet continu alert zijn."

Zekerder dankzij taal

Karen Scheggetman is vrijwilliger bij het Leerhuis in Wijkcentrum 'De Salaamander'. Ze werkt er met mensen die de Nederlandse taal willen leren spreken, lezen en/of schrijven.

Karen woonde zeven jaar in Duitsland en ervoer aan den lijve hoe het is om in een land te wonen waarvan je de taal niet goed machtig bent. "Het maakte me onzeker. Naarmate ik de taal beter ging beheersen, voelde ik me sterker worden."

Terug in Nederland wilde ze zich als vrijwilliger inzetten en schatte in dat ze met haar Duitse ervaring van waarde kon zijn bij taallessen. Ze begon met groepslessen en gaf creatieve workshops met aandacht

voor taal. "Ik kom er altijd met veel energie vandaan."

Ze leerde veel over de achtergrond van haar cursisten. Hoe het komt dat ze in onze ogen soms teruggetrokken zijn. "Ik ging sterke mensen zien die tegenslagen hebben moeten verwerken; zich onzeker voelen omdat ze de taal onvoldoende spreken. Met taallessen wil ik bereiken dat ze zich daar zekerder over voelen, en zo hun zelfvertrouwen vergroten."

Zo werkt ze nu ook met haar een-op-een taalmaatje. "Een stoere en leuke Marokkaanse vrouw, ik hoop dat ze van mij leert, maar ik wil ook van haar leren!"

LEERHUIS

KAREN SCHEGGETMAN

Gelukkig met vrijwilligerswerk

Vijftien jaar geleden raakt Arie Noorlander (70) werkloos. Een andere baan vinden lukte niet en dat hakte er flink in. Een nieuwe invulling vond hij als vrijwilliger bij ElkWelzijn. En daar is hij heel gelukkig mee.

Arie solliciteerde eindeloos, maar werd nergens aangenomen. "Ik voelde me leeg en verdrietig. Ik wilde graag van nut zijn, maar wat?" Tot hij bij ElkWelzijn als vrijwillige rijder ouderen van en naar de dagopvang kon gaan rijden. Het bleek een schot in de roos. "Ik leerde 'mijn' mensen steeds beter kennen, de omgang werd informeler, er ontstond een klik. Het is fijn zoveel waardering te krijgen."

Later begon Arie als vrijwilliger bij het maatjesproject: contact onderhouden met iemand die alleen en kwetsbaar is. "Dat vraagt veel flexibiliteit, én is een uitdaging."

Sinds twee jaar is hij vrijwilliger van de Telefooncirkel voor alleenwonende ouderen. "Als vrijwilliger bel ik de eerste van een kring van zeven mensen. Zo gaat dat verder tot de laatste mij weer belt. Zo kan je signaleren of er ergens iets niet goed is. Dan nemen we contact op met onze achterwacht, de wijkcoach van ElkWelzijn." De zes vrijwilligers hebben regelmatig overleg. "Over functionele dingen, maar het is ook altijd gezellig. Vrijwilligerswerk geeft mijn leven zin."

TELEFOONCIRKEL
ARIE NOORLANDER

BEWONERSPARTICIPATIE FRANS DE BRUIJN

Van alle markten thuis

Hij is actief bij ElkWelzijn, JobHulp, de Gelderlandfabriek, Hart van Voorkoop en De Tuinpiraat. En druk met toneel. Frans de Bruijn, 69 jaar, heeft bijna een dagtaak aan zijn vrijwilligerswerk. Het houdt hem vitaal.

Frans had een gevarieerde arbeidsloopbaan, en combineert praktische handvaardigheden met veel ervaring in managementfuncties. Sinds 2014 organiseert hij met anderen jaarlijks ongeveer zes buitenspeeldagen voor kinderen bij De Tuinpiraat. "Het is altijd gezellig, ook het contact met ouders en grootouders."

Sinds drie jaar ondersteunt hij als jobmaatje bij JobHulp mensen die moeite hebben met het vinden van een baan. "Het geeft me veel voldoening mensen te helpen in hun zoektocht naar prettig werk." Omdat hij in Voorkoop woont, werd Frans een belangrijk aanspreekpunt voor de wijkbewoners die plannen ontwikkelen voor drie braakliggende terreinen. "Fantastisch, het heeft de buurt gemobiliseerd. Mensen helpen mee, drinken samen koffie, heel

verbindend en met veel dynamiek."

Daarnaast zit Frans in het bestuur van de Gelderlandfabriek, werkt hij aan een meerjarenonderhoudsplan voor het cultureel centrum, en is er manusje-van-alles. Daarbovenop komt nog het interviewen van mensen voor ElkWelzijn.

Stoppen met zijn vrijwilligerswerk is geen optie voor Frans. "Er worden nieuwe en waardevolle dingen mee gerealiseerd, het voegt veel toe aan de samenleving. En het geeft mij veel energie en veerkracht!"

LEEFBAARHEID WIJK
HANS ODIAK EN GERARD SALARI

Ogen en oren van de wijk

Hans Odiak en Gerard Salari wonen al decennialang in Achter de Poort. Ze hebben er veel contacten, en signaleren dingen die beter kunnen. Beiden voelen ze zich verantwoordelijk voor het wel en wee in de wijk. "Vooral nu de wijk zo is opgeknapt."

Ze vinden het belangrijk dat de wijk netjes en veilig is, hierover met buurtbewoners te praten en belangrijke zaken door te geven aan wijkcoach Ahmed Ben Saddik van ElkWelzijn. Zoals gevaarlijke verkeerssituaties of baldadige jongeren. "Hij neemt dat altijd serieus, dat motiveert enorm om door te gaan." Jaarlijks zorgen ze voor een grote kerstboom in de wijk. "Bewoners waren er verrukt van."

Beiden zijn ze al hun hele leven actief, Hans bij de vrijwillige politie en als barman in het jongerencentrum, Gerard bij de ijsbaan aan de singel, en nu in Achter de Poort. Buurtbewoners zijn blij met wat ze doen. "Nieuwe mensen geven aan de wijk prettig te vinden. Daar zijn we trots op."

Voor wijkcoach Ahmed zijn ze zijn 'ogen en oren'. Hij brengt hun punten altijd in bij het maandelijks Leefbaar Wijkteamoverleg. "De samenwerking heeft al tot flinke verbeteringen geleid. Hopelijk willen meer mensen zo'n signaleerfunctie vervullen, bijvoorbeeld via een WhatsApp groep van meerdere bewoners."

Schuldhulpmaatje: Orde in de chaos

Gemiddeld duurt het vijf jaar voordat iemand met problematische schulden om hulp vraagt. De gemiddelde schuld bedraagt dan zo'n 23.000 euro. Schuldhulpmaatje is een landelijke organisatie die deze mensen helpt met goed getrainde en gecertificeerde maatjes.

Het werk is soms heftig en knap ingewikkeld, vindt Judith Tijdink (53). "Schuldhulptrajecten zijn vaak complex. Je begint in een enorme chaos waarin je orde probeert aan te brengen. In principe doet de hulpvrager alles zelf, als maatje zit ik erbij en ondersteun."

Al in 1998 promoveerde Judith op een proefschrift over problematische schulden. Schuldhulpmaatje sprak direct aan. Sinds kort is ze een van de coördinatoren, en doet ze intakes van nieuwe hulpvragers. "Je ziet wat armoede kan aanrichten,

de lange lijdensweg voordat mensen hulp inschakelen, en de opluchting er niet langer alleen voor te staan. Ook is het pijnlijk te zien dat schuldhulpvragers voor hen bestemde voorzieningen en fondsen vaak niet weten te vinden."

Bij schulden speelt vaak het enorme woud aan regels een rol. "En de ondoorzichtigheid van die regels. Daarnaast gaat het om verschillende instanties en organisaties die allemaal los van elkaar opereren. Zaken die ik helemaal uitpluis, ik kan daarin erg vasthoudend zijn. Het doet goed mensen met mijn kennis te kunnen helpen."

SCHULDHULPMAATJE
JUDITH TIJDINK

MAATJE

WOUTER CORTLEVER

Samen dollen en kletsen

Via het project Culemborgse Maatjes kunnen mensen die behoefte hebben aan extra aanspraak in contact komen met een vrijwilliger. Zo gaat Wouter Cortlever (76) wekelijks op bezoek bij Ageeth de Bruijn (104). "We hebben altijd dulle pret."

Ze mag dan 104 jaar zijn, Ageeth is vitaal en doet nog veel zelf. Door corona werd het echter (te) stil in huis. "Ik heb altijd gewerkt in beroepen waarbij ik veel contact had met mensen. Ik had veel vriendinnen. Langzaam valt dat allemaal weg."

Gelukkig houden familieleden een oogje in het zeil. Ageeth nam contact op met ElkWelzijn, in eerste instantie voor hulp bij tuinonderhoud. Toen bleek dat er ook maatjes zijn voor aanspraak en gezelligheid, had Ageeth daar meteen oren naar. En Wouter was beschikbaar.

Wouter gaat graag met mensen om, daar geniet hij van. Hij heeft ook altijd vrijwilligerswerk gedaan. "Ik vind dat belangrijk, voor mezelf en voor de samenleving." Naast zijn bezoek aan Ageeth kookt Wouter wekelijks voor een groep met het Downsyndroom. "Prachtmensen!"

Tussen Wouter en Ageeth klikte het meteen. Ze kletsen en dollen wat af. Maar het idee van Wouter om samen te fietsen op een duofiets, daar begint ze niet meer aan. "Ook goed", vond Wouter. "Er blijft nog genoeg over om samen van te genieten."

COMMUNICATIE

FRANS HUBER EN KARIN VAN DE KAR

Een perfect duo

Als vrijwilliger voor ElkWelzijn gaan Frans Huber en Karin van de Kar regelmatig samen op pad. Frans als interviewer en schrijver, Karin als fotograaf. "We zijn volledig op elkaar ingespeeld."

Frans heeft veel schrijfervaring, maar pas toen hij na zijn pensioen verslag mocht doen van een reis naar de Caraïben, realiseerde hij zich hoe leuk hij schrijven vindt. "In 2021 heb ik voor ElkWelzijn zo'n 25 verhalen geschreven, een hele productie als je erop terugkijkt!"

Karin, in de 70, is al haar hele leven een bezige bij. "Mijn camera hangt al sinds mijn zestiende op mijn buik." Het liefst fotografeert Karin kinderen. "Ik geniet van onverwachte spontane gebeurtenissen. Maar niet alleen bij kinderen hoor."

Mensen zijn boeiend, vindt Frans. "Ik probeer altijd diepte in een gesprek te brengen, mensen aan het denken te zetten. Het geeft voldoening achteraf te horen: 'dat ben ik ten voeten uit.'" Karin herkent dat. "Het doet goed mensen blij te hebben gemaakt met een foto."

Karin is graag aanwezig bij de interviews omdat ze dan een beter beeld krijgt. Soms is ze zo betrokken, dat ze zich in het gesprek mengt. Frans schroomt dan niet haar 'het zwijgen op te leggen'. "Dat kan als je vaker samenwerkt."

Zomerprogramma 2021: Keitoffe workshop

Iedere zomer organiseert ElkWelzijn, samen met Brede School Culemborg, de gemeente én vele vrijwilligers, een zomerprogramma vol activiteiten. Het programma startte afgelopen jaar met een keitoffe workshop voor ouderen: stenen beschilderen en 'verstoppen'.

De workshop is een initiatief van Milou Oomens (35). Ze werkt als communicatieadviseur bij ElkWelzijn en is freelance interviewer en fotograaf. "Ik kom chronisch tijd tekort, maar wil toch iets terug doen voor de samenleving." Milou twijfelde over een fotografieworkshop, maar koos uiteindelijk voor iets met/voor ouderen. Ze kwam op het idee van het stenen schilderen doordat ze zelf zo'n beschilderde steen zag liggen.

"Ik dacht meteen, dat is leuk. Het idee is dat je ze ergens neerlegt, en zo een ander blij maakt."

Via Facebook vond Milou enthousiaste hulp van Mirjam en Andrea. "We dienden het plan in en vroegen budget aan bij het Initiatievenloket. Mijn collega's hielpen bij het vinden van locaties."

De eerste keitoffe workshop was in De Kulenburg. Zorgcentra de Betuwe organiseerde vervolgens twee wandelingen om de keitoffe stenen te 'verstoppen'. En er was afgelopen zomer nog veel meer leuks te doen in Culemborg. Lasergamen, yoga, samen tuinieren, de Lek ontdekken, een fotospeurtocht, spelletjesmiddag, een circus op de markt...

JONGERENWERK SAMIR CHOUAY

'Jongeren behoeden voor wat mij is gebeurd...'

Samir Chouay (34) assisteert als vrijwilliger de jongerenwerkers van ElkWelzijn. Hij let daarbij vooral op jongeren die met drugsproblematiek te maken kunnen krijgen; ooit was hij zelf verslaafd aan sterke cannabisproducten.

Samir is betrokken bij diverse binnen- en buitenactiviteiten, en druk met het ontwikkelen van spelen voor de zomerperiode. "In mijn contacten probeer ik altijd drugsgebruik aan de orde te stellen." Hij heeft een turbulent verleden. Problematisch werd het toen hij begon te blowen. "Ik werd steeds somberder, zat soms nabij een psychose. 'Je lacht nooit meer', zei mijn zus." Acht jaar geleden kwam hij - na veel nadenken en praten - terecht in een ontwenningskliniek. "Dat besluit toen om af te kicken, is mijn beste besluit ooit. Ik voel me een ander mens."

In Culemborg wil hij zich bezighouden met jongerenwerk en de gevaren van drugs. "In de Marokkaanse gemeenschap is dat onderwerp taboe. Daar wil ik wat aan doen. Mijn coach Jaouad Aamri geeft me alle tijd en ruimte. Dat is belangrijk, want het is lastig om bij die pubergroepen binnen te komen." Hij denkt over een opleiding Social Work, zodat hij professioneel aan het werk kan. "Dit werk doet me goed. En, mijn zus ziet me weer lachen!"